

UNIVERZITA KARLOVA – PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav výzkumu a rozvoje vzdělávání

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce	<i>Bc. Petra Poustecká</i>
Název práce	<i>Dopady distanční výuky na vzdělání v oboru Kuchař-číšník</i>
Autor posudku	<i>RNDr. Dominik Dvořák, Ph.D. (oponent)</i>

Autorka práce se zaměřila na segment vzdělávacího systému, který byl v nedávné minulosti výzkumem spíše přehlížen. V abstraktu nebo závěru uvádí autorka členění práce na teoretickou a praktickou, ale v obsahu je druhá část nazývána "empirickou", což považuju za vhodnější. V textu práce se vyskytují oba názvy.

Úvodní kapitoly práce kladou důraz zejména na popis legislativy upravující střední odborné vzdělávání a jeho zakončování (včetně modifikací pro pandemii), často prostřednictvím citátů nebo parafrází odpovídajících norem, popřípadě metodických doporučení. Vzhledem k tomu, že standardní výzkumné publikace práce k problematice pandemie z důvodu krátkého časového odstupu často jsou teprve připravovány, je to pochopitelné. Adekvátní prostor dostávají nálezy jiných autorů v diskusi, kde jsou autorčina zjištění s ostatními poznatky funkčně porovnávána. Námětem spíše pro diskusi akademických pracovníků je otázka, nakolik je vhodné pojetí kvalitativního výzkumu, z nějž nejen autorka této práce, ale i další studenti často vycházejí (jak ho před řadou let popsali v klasické učebnici Švaříček, Šed'ová a spol. – v hodnocené práci jde o citát na str. 44). Má být výzkum na počátku opravdu tak ateoretický (a v důsledku jen minimálně kumulativní), a má mít opravdu vždy ambici směřovat k nové teorii (to by pak většina kvalifikačních prací pravděpodobně nenaplnila)? Domnívám se, že i sami autoři učebnice na jiných místech knihy toto pojetí částečně korigují.

V empirické části autorka práce sledovala více subtémat, z nichž každé by uneslo i samostatnou studii. Některé z výzkumných otázek se zaměřují na subjektivní prožívání situace, jiné na její reálné dopady. Velmi oceňuji, že je významná pozornost věnována nejen odborné připravenosti žáků, kteří prošli výcvikem v období pandemie, ale i socio-emočním dopadům distanční výuky a zdrojům nerovností v přístupu ke vzdělávání. Jinou velmi důležitou oblastí, na kterou práce upozorňuje, je význam nejen hardwarového vybavení, ale také softwarových platforem pro výuku a komunikaci. S narůstající elektronizací a datafikací školství bude role těchto výukových prostředků zřejmě nadále růst. Práce připomíná, že ne každý dnešní žák je „digitální domorodec“ a jejich úroveň digitálních kompetencí je rozdílná.

Dílčí poznámky: Formulace ohledně "cíle" odborného vzdělávání na str. 28 je trochu neobratná, jde možná spíše o prostředek k dosažení cíle, ostatně v oddílu 3.3.1 autorka uvádí cíl odborného vzdělávání jinak a vhodněji (i když i tam by se dalo diskutovat, zda by si nemělo i odborné vzdělávání klást také cíle v oblasti občanské apod.). V této části textu se také poněkud opomíjí všeobecně-vzdělávací složka vzdělávání v SOU.

Po formální stránce je práce pečlivě zpracovaná. Doporučuji jen nečlenit text na krátké, místy jen jednu větu dlouhé odstavce. Zkratka CVZZ je v textu zřejmě omylem použita místo CZVV.

Několik formálních připomínek by bylo možné vznést i ke zpracování seznamu zdrojů, zejména v části „Internetové zdroje“ jsou např. některé zdroje uvedeny duplicitně nebo nepřesně. Důležité však je, že v zásadě autorka prameny, které použila, také odcitovala.

Otázky k diskusi:

1. Zkoumala jste dvě školy v podobných podmínkách a s podobnými studijními obory. Projevil se nějak během pandemie rozdíl mezi veřejným a soukromým zřizovatelem?
2. Pandemie umožnila lepší porozumění různým funkcím školy. Konkrétně pokud jde o střední odborné vzdělávání (v gastro oborech), v kterých oblastech na základě vašich zjištění bude i nadále tradiční podoba výuky a odborného výcviku nezastupitelná, a ve kterých je naopak možné nebo žádoucí dosavadní postupy inovovat, převést na hybridní apod.?

Celkové hodnocení	<i>Práci doporučuji k obhajobě.</i>
Navržená známka	

V Praze dne 22. srpna 2023

RNDr. Dominik Dvořák, Ph.D.
Oponent práce